

УЖИТКОВІ КОРПОРАЦІЇ СИЛЬНІШІ ЯК ПРЕЗИДЕНТ

ВАШИНГТОН. — Від кількох днів ведено між конгресменами завзяту агітацію проти додання президента Рузвельта, щоб у законопроекті про контролю над ужитками виключити клявзую про розважання корпорацій. Агітація („лабі“) викликала негодуюча конгресмена Марконтонія з Нью Йорку й він вніс резолюцію, щоб розсідлати ці надужитки. Таку саму резолюцію піднявся поставити в сенаті сенатор Гвілер. У межичасі прийшло в палату посів до голосування над законопроектом, що його вже прийняв сенат давніше. За доданням президента голосували 146 конгресменів, проти 216. Голосування не було поіменне. Багато конгресменів не явилися в часі голосування. На підставі конгресового правильника можна це раз безпосередньо перевести поіменне голосування над цією самою справою. З огляду на велике число протинників нема певности, чи вислід голосування можна основно змінити.

ПОСАДНИК ЛЯ ГВАРДІЯ ВИГРАВ.

НЮ ЙОРК. — В понеділок розглядав найвищий суд подуверну ньюйорської округи позов проти посадника Ля Гвардія з доданням, щоб його усунути з його становища за те, що він як посадник прийняв ще членство в федеральній комісії для роздавання запомог. Суддя Котіло видав присуд з призначенням законного поведення посадника. Суддя з того погляду, що посадник прийняв членство в комісії лише як дорадник, а не як урядовець і його робота була патріотична, а не фахова.

ЮНІА ПОСЛУГАЧІВ У ВОЗАХ ПУЛМАНА ПРИЗНАНА.

ВАШИНГТОН. — Після десяти-літньої боротьби братства послугачів у спальных возах Пулмана воно діждалося признання, як юніа, з боку дирекції компанії Пулмана. Краєвий комітет для посередництва залізничників посвідчив, що братство належить до Американської Федерації Праці, а його члени явилися в 5931 голосами проти творення компанійної юніа. Проти них були 1422 голоси.

ЗА ФЕДЕРАЛЬНУ ПІДМОГУ В УТРИМАННІ ПРИЛЮДНИХ ШКІЛ.

ДЕНВЕР (Колоредо). — Тут відбувається Краєва Вчительська конвенція. Принято внесок, щоб постаратися за видання федерального закону, на підставі якого федеральний уряд мав би обов'язок покривати одну четвертину видатків на утримання прилюдних шкіл. Це був би спосіб завести один план науки у всіх стейтах і зрівняти вчительські платні.

СЕСТРА СЕВЕРИНА ВІДХАЛА ДО РІДНОГО КРАЮ.

НЮ ЙОРК. — Сестра Северина ЧСВВ, що перебувала в Злучених Державах близько пів року й обіздла українські громади за виставою предметів українського народного мистецтва, головню народних вишивок з усіх земель України, відхала в понеділок кораблем „Пуласкі“ до рідного, краю. Тому, що зближається початок нового шкільного року, з краю прислали додання її повороту розкоше, ніж було плановано. Невелика громада знайомих відправила її до корабля, бажаючі їй шасидної дороги й корисної праці для батьківщини на підставі досвіду, призбираного в Америці.

ПОКІНЧИЛИ ЦІЛОМІСЯЧНІ ЗМАГАННЯ В ЛЕТУНЦІВІ.

МЕРІДЕН (Місісіпі). — Браття Фред і Кій, що в літаку „Од Мисс“ перебували в повітрі 27 днів, 5 годин і 34 хвилини, покінчили в понеділок у годині 6:06 свої змагання. Вони побіли всі попередні урядові й неурядові осяги в витривалості в довгому літанню. Губернатор стейту, Дж. Д. Селлерс, привітав летунів при висіданні й перебрав їм барограф, тобто інструмент, що реєструє висоту лету літака.

ШПИТАЛЬНИЙ КОРАБЕЛЬ ДЛЯ БІДНИХ ДІТЕЙ.

НЮ ЙОРК. — У понеділок відбув прогулькову подорож уперше новозбудований огнетривалий корабель „Ст. Джанс Гілд“ з 800 дітьми нижче 12 літ та їх матерями, щоб дати їм нагоду надихатися свіжим повітрям та нагрітися в літньому світлі сонця на морі. Корабель збирав дітей з пристані при Іст 22-й улиці в Нью Йорку, опісля приставив ще при 3-тій улиці й вихав аж до Сенді Гук, на побережжя стейту Нью-Джерсі. Там біді хористити діти зобов'язано розтаборилися на покладі корабля, дістали всякий потрібний харч та опіку від лікарів і доглядачок і вернулись в годині 5-тій увечір домів. Там безплатно прогульки будуть відбуватися кожного дня, в літні для хористити дітей з Нью Йорку й Брукліна.

ПОВІДОМЛЕННЯ В СПРАВІ ВИМІНИ ГРАМОТ

В останніх днях червня відідали прислали велике число грамот для виміни зі старого до нового роду обозначення. Отже ті всі грамоти, які були прислали до головної канцелярії між 25-тими і 30-тими червнем, не могли вже бути змінені з кінцем минулого місяця, а тому будуть змінені на протязі цього місяця.

При тій нагоді пригадаємо, що колиб на руках відідалих секретарів знаходилися ще якісь старі грамоти для виміни, то ті грамоти треба НЕГАЙНО прислати до головної канцелярії, а головна канцелярія змінила б їх іще разом з тими грамотами, які осталися для виміни з минулого місяця. Головна канцелярія У. Н. Союза.

СТЕФАНИКІВ СИН ІДЕ ДО П'ЯТЬ ЛІТ ЗА ОГРАБЛЕННЯ БАНКУ.

Едмонтонський шоденник „Джорнал“ з 4 червня подає з невідомого джерела вістку, що до Канади має прихити наступного місяця Юрко Стефанік, син відомого українського письменника Василя Стефаніка. Молодий Стефанік мав би ходити в Едмонтон до університету.

П'ЯТЬ УБИВСТВ І ОДНО САМОВБИВСТВО.

В Вала Пержу (Румунія) поварився якийсь Богданов зі своєю жінкою. Родина хотіла їх поєднати. Даремно. Богданов кинувся на власного батька, й заколов його, потім заколов і матір і брата і свою жінку і свою одинокую дитину. Після цих п'ятьох убивств Богданов повисився. Придусяють, що вінбинок збожеволів.

БОРОДАТА ЦАРИЦЯ.

Англійський подорожник Рішер оповідає, як він був свідком вибору короля в однім із негритянських племен у британській Кенії. Помір царик того племені. Почалася боротьба за вибір нового царика. Між борцями була й жінка, що мала густу бороду. А те племя має взагалі слабкий поріст на лиці. Бородата жінка вважається там за істоту вищої породи. От і вибрано ту бородату негритянку царикою того племені.

ТЕОРИЯ РАСИЗМУ РОЗВИВАЄТЬСЯ.

З Угорщини доносять, що там починає розвиватися культ старій поганської релігії і старій обичаїв. І так у Годоло, літньому регента Годоло, коло Будапешту, група, зложена з 30 вірних, збиралася, щоб відсвяткувати свято весни старим туранським звичаєм. Вони запалили вогонь перед вівтарем „бога війни“ і співали похвальні пісні. Часописи доносять, що між жітками селянами були і кілька міністеріальних радних. Сторонники туранських обрядів числять роки від уродження Атулі, отже тепер у них 1501 рік. Поздоровляють себе взаємно такими словами: „Слує бог Угрів і я не узаю інших богів“.

БОВІВА ТУРИСТИЧНИХ ЗАХИСТІВ У КАРПАТАХ.

У найбільшочому часі розпочинається будова цілої низки нових туристичних захистів у Карпатах, м. і. у Бітцадах на Клімці, в Горганях на Вишківському прогімку, в долині Годоло, на Судині, в пасмі Чорної Полонини, в Чорногорі на Куклю і в Чинявських горах на Копляці, Попадінці та Балтасулі.

\$12,000,000 НА НАСИННЯ І ПАШУ.

Саскачеванський міністер рільництва, Таггард, видав звідомлення, з якого виходить, що допомога в насінню та паші для фермерів у Саскачевані в 1935 р. буде вартувати приблизно 12 мільйонів доларів. Актуальні видатки до дня звідомлення були \$11,481,007.

ГЛУХОНИМА ЗАГОВОРЛА ПЕРЕД САМОЮ СМЕРТЮ.

Незвичайний випадок стався в Делспрінг, Нова Шотландія, Там умерла в 56 році життя Селіа Уокс. Вона була глухонима від уродження. Захорувала на інфлюензу. Долялася їй підчас недуги суєзда, пані Конрад. Більше з привички, ніж через що інше вона сказала до хорості: „Як тобі?“ Хора зовсім виразно відповіла: „Не дуже добре“. Пані Конрад замінала з дива, а хора по хвилі запитала: „Де є мій брат Артур?“ Це були її останні слова.

РОЗДОР СЕРЕД ГРЕЦЬКОЇ ЦЕРКВИ.

Цікавий конфлікт вибух у грецькій православній церкві. Частина грецького духовенства з трома єпископами з місцевостей Дімітрія, Занте і Фальорія виступила з доданням, щоб з грецької церкви усунути календар нового стилю, прийнятий перед кількома роками, і привернути назад старий стиль (юліанський). Це доданням предложено урядові, але він заявив, що рішення в цій справі лише синодів. Атенський архієпископ і синод грецької церкви заявився проти доданням неаволоженого духовенства, маючи за собою رهту духовенства. На засіданні синоду неаволожені єпископи, які не далися заяву про виступлення з грецької церкви і проголошення схизми, усунуто з їхніх становищ.

„Антиквіа Ней“ пише, що причиною схизми є „махінацій чужинної пропандія“, що хотять розбити єдність грецького народу, якого символом національної єдності є церква“. Як висторити з голосів преси, по стороні неаволожені єпископи стоїть значне число нижчого провінційального духовенства, зате кляр вищий держить зі синодом.

БОЛЬШЕВИЦЬКА ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ.

Дня 21. травня ч. р. відбулося засідання літературної комісії УАМЛП-У, яка приступила до виконання рішення ЦКП(б)У про видання підручника історії української літератури. Науковий секретар літературної комісії і співавтор підручника, І. Посичук, виголосив реферат про Котляревського. В дискусії взяла участь Сміянський, Колесник, Костенко, проф. Филипович, проф. Попов, проф. Коганович, прелегати Лебедєв і Курілюк. Реасумуючи дискусію, прелегати зібрання С. Шучка ствердив, що ревізія погляда на Котляревського, як його доконав Посичук, забезпечила оцінення того періоду української літератури з буржуазно-націоналістичних налетів. (ВУ).

АСЕНТРИУНКОВА АФЕРА.

У косівському повіті викрили асентриуноківу аферу. Асентриуноківі в зв'язку з аферою кілька осіб.

БОЛЬШЕВИЦЬКІ „ОСЯГІ“ НА ПОЛІ НАРОДНОЇ ОСВІТИ

МОСКВА. — „Червоний Гірик“ з 8-го червня обговорює широко браки в советських школах. Обговорюють такі справи з приводу закінчення шкільного року й інші советські часописи. І згідно стверджують, що найбільшим лихом, яке дезорганізує навчання дітей, є цілковитий брак шкільних підручників, досвідчальних приладів, належної літератури і т. д.

ВИБІРАЄТЬСЯ ЗАКРІПЛЯТИ ПОЛЬСЬКО-НІМЕЦЬКУ ДРУЖБУ.

ВАРШАВА. — Оголошено урядово, що польковник Йосиф Бек, польський міністер справ заграниччя, вибирається з візитом до Берліна. Має це бути в зв'язку з тим, що Польщу відвідали д-р Павло Гебельс, німецький міністер пропаганди, і Герман Герінг, німецький міністер авіації. Отже тепер випало Польщі ревізитувати Німеччину. Однак це поправді йде про те, щоб замаскувати з польського боку, що смерть Пилсудського в ніч, не змінила приязного відношення Польщі до Німеччини.

НЕСПОДІВАНКА.

БЕРЛІН. — Для німецького уряду являється нагла візита польського міністра великою несподіванкою. Тому не виготовлено покищо навіть програми привіту.

ЗДИЧИННЯ МОЛОДИ ПІД СОВЕТСЬКИМ РЕЖИМОМ.

КИЇВ. — На Криворізькій відбувався в перших днях червня судовий процес, на яким виступили не повнолітні хлопці (коло 17 літ), яких обвинувачено за те, що знасидували малолітню дичинку-пійорку (з організації комуністичної молоді). План знасидування дичини підготували довший час на нарадах, на яких були присутні діти, що мали по 14, 14, і 17 літ життя. Два з обвинувачених, Бахвалів і Віпрницький, були вже венерично хорі й лікувалися, про що знали їхні товариші. Однак це не спинило їх від виконання злочину, якому пригладисся між іншими й 11-річній підліткі.

Слідство виказало застрашочку малюнки морального здичиння дітей. Вони займалися систематичними крадіжками, газардовою грою, алькоголізмом, розпустою і грабунками. Свої злочинні діти задержували в таємниці. На особливу увагу заслугоє те, що діти-злочинці не належали до т. зв. безпрзорних (що внасидок терору й толоду втрачати батьків. — Ред.), а жили в своїх родинних і вчилися в школах, як інші нормально виховані діти. Судова саяла була вивловена шість убулочно, яка була обурена до глибини тим, що почула. Суд присудив малолітніх Бахвалова й Віпрницького до розстрілу, згідно з новим советським законом. Присуд над дітьми виконано.

СОРОКЛІТЯ КООПЕРАТИВНОГО БАНКУ.

БРОДИ (Галичина). — „Україн-банк“ у Бродях відсвяткував 40-ліття своєї діяльності богосудженням та академією з привітаним й рефератами.

ДЛЯ ВИХОВАННЯ ПРОВІДНИЦЬ ДІТЯЧИХ САДКІВ.

ЛьВІВ. — У Галичині маємо під цю пору коло 500 українських дитячих садків. З новим шкільним роком „Рідна Школа“ отвориє семінарію, з якої будуть виходити провідниці дитячих садків.

ПРИСУД ТАКИ ЗАТВЕРДЖЕНО.

ТЕРНОПІЛЬ (Галичина). — Окружний суд затвердив кару, наложеною старостом на О. Писенського (10 днів арешту, або 200 злотих) за те, що на похороні д-ра Мізева вжив слів „Нехай та наша українська земля тобі легкомо буде“. Присуд каже, що тим чином „обвинувачений на публічних місцях демонстративно показав нехетя та легковажність польській державі, висловлюючись про польську територію як про українську землю“.

ВІЛІ ПОЛЩАЯ.

ЛьВІВ. — З дубеєського повіту на Волині доносять, що недалеко від Варкович хтось застріляв польського поліція Яна Берняцького. Стріля був надвичайно цілийний, що була пройшла серцеву клітку.

ВИБОРЧИ НАДУЖИТТЯ.

ТЕРНОПІЛЬ. — При самоуправних виборах діялися в цілій Тернопільщині великі зловживання, почавши від виборів до громадських рад. Тому ціла самоуправа в тернопільському повіті з українською більшістю опинилася тепер в польських руках.

ПРОЦЕС ЗА ВБИВСТВО СОЛТИСА-ХРУНЯ.

СТАНІСЛАВІВ. — За вбивство солтиса громади Угриня Старий, Львова, судять Г. Перегинича. Прокуратор каже, що ОУН видала заезд смерті на Львова за його прилюдні виступи проти цієї організації. Перегинич твердить, що зробив це з обов'язкової піхисти на солтисі.

"СВОБОДА" (LIBERTY)
 FOUNDED 1893
 Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
 at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
 Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
 Edited by Editorial Committee.
 Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
 on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.
 Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.
 За оголошення платити не платитимемо.
 На кожну адресу надіслати 10 центів.
 Vol. „Свобода“: Bergen 4-0237. — Tel. У. Н. Союз: Bergen 4-1018.
 В Канаді надіслати пошти гроші окремо за в.н. Foreign Money Order.
 Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

Д-р Остап Гришай.
**ЧИТАЙТЕ ВИДАННЯ КНИГОЗБІРНИ
 „ВІСНИКА“**

Редакція нашого найповажнішого літературного органу, львівського „Вісника“, видавничого Д-ром Дмитром Донцовою, дає це — нове матеріалістичне дідмаючі матеріальні скрути, з якою „Вісник“, як у повні незалежній, національний орган мусить від початку свого існування боротися! — і про незвичайно цінний додаток до свого журналу, а саме про „Книгозбірню“, яка час до часу видає невеличкі книжечки. А що ж то за книжечки, а яка їх ціль? Про це в оповісті редакції, поміщеній на обгортці першого випуску, книжечки про Мусоліні, читаємо так: „Перестарілі соціалістично-ліберальні доктрини в корені знищили в нашій суспільності розуміння найпримітивніших засад розвою й упадку суспільств, дали основних, вічних і незмінних пружин людських чинків, а кінці розуміння ваги індивідуальності й характеру для громадського життя. І от саме, щоб показати значення цих вічних вартостей, протиставляючи їх сумнівному вартостям соціалістично-ліберального світу, що запанувало в нас від XIX в., звалися ми видавати суспільничі твори старих майстрів у нас нехтованих і тому не переложених, а також твори, які знайомили наше громадянство з новими — теж у нас нехтованими — духовними течіями Заходу. Книгозбірня призначена не для аматорів „популярної“ літератури, лиш для інтелігенції, яка не тільки так називається, а й хоче нею бути.“

І розмірні в короткому часі видала Книгозбірня „Вісника“ вже шість книжечок, з яких кожна відповідала точно намеченій редакцією програмі, і кожна заслугує на нашу пильну увагу. Бо вже ось самі наголовки виданих досі випусків поминаю так просте про те, як яким засадами підбираються теми наших книжечок, та в якій напрямі бачає редакція повернути увагу їх читачів. Перший томик — це Михайла Островського нарис „Мусоліні, людина й чин“, другий — його переклад славного твору М. Максимівна „Володар“, третій — драм М. Антонівна „Іозеф Геррес, відомий німецької елності“, четвертий — Р. Едінка „Алоаф Гтлер“, пятий — Д. Варнака

ля звязується на звязки з цими двома іменами, скільки повчальної історії народу і скільки преражних моментів у долі всього XIX століття! А проте в нас вони — і то не тільки з поглядом на широкій загаль — такі невідомі, що і в українській Загальній Енциклопедії не знаходимо про них ніякої згадки (хоч нр. Назарукові тут присвячено 10, а Панаєвику 14 рядків тексту). А як дальший куріоз додає ще й те, що в передовнім Вдні нр. між германістичними лекціями університету в цілком роками не знаходили хочби й одногодніного викладачу про літературу Німеччини в еносі той визвольної боротьби, так, що про Герреса, Ардта та Шкендорфа треба вам було вивчувати в німецькій літературі було/тут приблизно десять Отак то німецькі царські уряди болялися це і при кінці XIX століття вогністою слова таких революціонерів Наполеоновидоби, як Геррес, що наперекір тодішнім німецьким царям, королям і князям, нікчемно плазуничим перед корисливим самозавоюником, не гадали коритися мужицькому націоналізму, а пекли вогнем безпощадного глуму спіднесені рабів і накликували нарід до нього! Алеж бо Геррес то був характер: твердий, несхитний, незломний, мов з каменя витиснений, характер не з двома душами, а з одною, шверть вщедшо німецькою, мужньою свободолюбною, для якої була на світі тільки одна-одинока ціль: принчитися писаним словом до вибуху всенародної боротьби проти всемогучого французського деспота, що своїми „свободами“ душив народи Європи такамо, як і ярмами своєї шаленої тиранії. Слушно тому лр-д Донцов у своїй передмові до нарису про Герреса: „... (Він) думав мужньо і писав мужньо. Ніколи не спихав на „обставини“ вини за занепад своєї країни. Слаби, невразливи в шліях зусилля німецького народу не могли, на його думку, „здобути“ пошанку в небесних сферах. „Бо і як могла доля не забути про націю, яка сама про себе забула?“ — питався він. — Ажде внутрішня праведність нічого не значить для свята, коли не потрафить зловити собі значення елдістю й силою. Самеж „безсилу чело творить карає в історії своїм найсвориним правом чорт“. А далі: „Того країна молилася до Наполеона, але Геррес писав: обставини не є всемогучі. Але щоб ставити ім чело

— треба носити в собі „немаєність і любов“, „немає в історії великих одинок, ні народів без злібності до неяви стій й любові“.

Коліж тепер ми приглянемо ближче нарисови п. Антоновича про того предтечу німецького націоналізму, треба сказати, що він читається доволі цікаво, і як на розмір книжки — 64 ст. мало 8-ки — дає закруглений малюнок життя, діяльності й духовності Герреса. Зокрема треба підкреслити на ті вірні думки з писаним німецького публіциста, який автор наших книжечки дає нам українською мовою, при чім хотілося б побажати окремої збірки з цих викиків з творів Герреса, як дуже цінного доповнення до його біографії. Але який шан. автор справді взявся задати таку збірку, то мусів би трохи краше подбати про чистоту мови, яка — як і загалом у виданнях „Книгозбірни“, а й навіть у „Віснику“ — не є скрізь бездоганна. По мійому нр. тут у першу чергу забаргач чужих слів, які всі мержа на заступити нашими власними, а принаймніше висловити і: простіше, винаймаючи перших часів революції“ (ст. 16), „за маніфестом короля... піднялася вся Прусія“ (ст. 32), „узгоджуючи це міцне територіальне почиття...“ (ст. 39). або: „коли я їх пізнав, я звіджи знаєвак їх і трахував як лайкея“ (ст. 42). В нарисі про Штайна в тіжесамім цитаті і замість „лайкея“ рівно не правильне „локава“ (ст. 41).

Не можна погодитися з автором тем відносно нашої транскрипції деяких чужих слів, нр., коли він французьке імя Оше перелає як Гош (зам. Ош), і такамо, коли він наголовок відомої збірки „Des Knaben Wunderhorn“ перелає дослівно як Хлопчачий чарівний-ріг“ (хоч у нас краіцеб: „Чарівна спілка юнака“, а наголовок „Die deutsche Volksbuecher“ перекладає теж дослівно: „Німецькі народні книжки“, замість просто й одиноким правильно: „Німецькі народні перекази“).

І є тут також й подібного ще дещо, але воно вестакі не зменшує її вартости критики, ні засади відважності, що вказує нам чю на такі історичні величі, як Рюзеф Геррес. І тесаме доводиться нам сквати й відносно книжечки про Штайна.

Правда — тут, де перед нами видивляється монументальна постать діяча-державника, одного з найбільших мужів Німеччини, яких знає й історія, і більш малюнок історичного оводу його епохи повинні би бути трохи більш поглиблені, більш устаторно біографічні, і більш яскравий, багатшій барвами, як це ми в картинах Л. Мосенда бачимо. Тай повстає самого Наполеона поглядом у письменника той міри, що Мосендз, виходити поза той шаблон, який послугується і автор нарису про Герреса, шаблон трохи повернутий, коли взяти під увагу досліди найновішої літератури про Наполеона (Мержевоєвський, Ел Фор, Еміль Людвіг, Джон Голланд Роз і ін.). Взав

сходила, а вже... Тяжко про це говорити. Коли я вмеру, — маю до Тебе прохання. Твій брат працює в похоронному бюрі. Постарайся, щоб мені дали безплатну труну. Пригадай йому, що я для його похоронного заведення доставляв весною брочат. Кріпко стискаю руку. Твій до гробу Лапкин“.

„Ваие Каптіонічу! Як поживає? Маю до Вас орудку. Не відоміте, будь ласка. Коли я вмеру (а це може кожному приключитися, як не хочу бути винятком), поговоріть із Іголіном, щоб мене похоронили не в Лефортові а на Новодівочому...“

І це довго, довго, довго Лапкин сидів і писав. І перо його мукими відлихало. (З російської мови переклав М. Н.)

Малий Морік хвляється, що він і його батько вміють відповісти на кожне питання. — Ну, то скажи мені, — питає його хтось — як скоро одбереться земля? — На це питання відповість вам мій батько, — каже Морік.

галькі тон нашої розвідки здебільшого реферативний, зосереджений доволка любовою Штайна-Наполеона, і може й тому автор ні одним словом не згадує про такі пропантні перші визвольні пориви Німців, як чин Майора Штан І його одиноким, і тільки кількома словами торкається чини ген. Тюрка — Архімедової точки всієї визвольної боротьби і такими скупими рисами обдає таку програму постаті з тих часів, як королева Люза (в тексті чомусь Люза, хоч „т“ тут немісце). Несподівано в наших нарисах теж те, що Штайн рах, „Фрайгер“, то знову „барон“, а раз навіть „свобільний пан“ (ст. 94), хоч треба було скрізь загалом в нас уживане: барон. Та щоб там і не далось сказати про недостачі нашого нарису, фактидишається незаперечний, що й він порушує в нас зовсім нову тему і по своїй спроможності намагається розмацати намі постать, якої величчю кожен нас заохочується в повені нас плекати в нас сильні, незломні характері, як першу преразумовину мужньої боротьби народу за визволення, та який таку сильну і незломну волю стоїти в боротьбі так, щоб довести її до оконочної перемоги.

І з цього поглядю Ідеології нашої „Книгозбірни“ це теж передомове являє в нашім житті, і ми мусимо засновити її собі всім, всецілью і совірено.

(Адреса журналу „Вісник“: Львів, Чарнецького 26 м. 21).

ЛІСТУВАННЯ РЕДАКЦІ.

О. Д. М. — Коли вже поділяють посмертну згадку про когось, то помер у старім краї, у якомусь селі, той треба подати факти, які можуть засвідчити, що саме дало особа зробила. Того у Вашім дописі нема. Кожде член старокрайової газети приносить нам якусь посмертну згадку. В кождім селі знайдуться втрачені люди, про яких треба згадати. Але на це не стають місця.

Місцевий. — Не повторюйте в дописі того, що було недавно в статтях. Подайте в короткій теплій спосіб, що згадано на Зелені Свята за інвалідів і борців, і те вистарчить.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

НВО ПОРК, Н. Я. Тов. Запровадка Сп. від подіє до відомо членом, що північні збори відбулися в суботу, 6 липня, в годині 8-ї від вечір, в галі під ч. 435 Мейн-уей. На цих зборах було спрощений уряд і контрол, тому просимо членів прийти на ці збори, бо важно важні справи до погодження, а зарано пригладом членам, котрі дозгодує до Тов. і У. Н. Союз за місцеві справи до вирішення, але в протинім разі будуть сусидовані. — Т. Ніновський, преска: І. Стефанівич, кас.: С. Кучма, секретар.

ПАТЕРСОН, Н. ДЖ. Збори Тов. в. Тарасів Шевченка, на 84, відбулися в суботу, 6 липня, в годині 7-ї від вечір, в галі під ч. 435 Мейн-уей. На цих зборах було спрощений уряд і контрол, тому просимо членів прийти на ці збори, бо важно важні справи до погодження, а зарано пригладом членам, котрі дозгодує до Тов. і У. Н. Союз за місцеві справи до вирішення, але в протинім разі будуть сусидовані. — Т. Ніновський, преска: І. Стефанівич, кас.: С. Кучма, секретар.

— Між приятельцями. — Роман обіцяв мені вітчу любов. — Значить, що з тобою не одружаться ніколи!

ПІД СВЯТО НЕЗАЛЕЖНОСТІ

Коли пишемо ці рядки, не в одній українській громаді в Америці думають наші громадяни про те, щоб виступити якнайвельчачіше в маніфестаційних патріотичних походах, звязаних з найбільшими американським святом — „Fourth of July“. З описів, які появляються в наших часописі рік-річно про Святи Незалежності, переконуємося, що американські Українці намагаються по місцевостях виступати на тім святі зорганізовано, як українські групи, в національних українських строях і з американськими й українськими національними прапорами.

Коли кинемо оком кілька років назад і спинимося на пропантнім 1918 році, коли то в цій Америці особливо торжественно святкували Свято Незалежності, а в Європі стояв у боєвих рядах мільон американських жовнірів, а між ними 15,000 Українців, тоді читачаме в „Свободі“ ось що:

„Нині моготнім відгомном несеться з грудей мільонів і мільонів людей скрізь в американській республіці один голос: Домагаємося волі для України й для всіх народів! Як прапор американський так і прапор український, що нині маємо свобідно в повітря по містах Злучених Держав — це знамя волі й свободи, за яку борилися батьки цієї республіки й за яку борються тепер її сини, а також і сини поневоленіх у старім світі. Сьогодні емігранти зпосеред тих поневоленіх народів своєю участю у святі показують свою лояльність демократії американській і демократії цілого світа, бо вони знають, що лише так може бути правда й справедливність, де панує демократія, де нарід є сам собі господарем!“

Американські жовніри, між якими, як сказано вище, були й тисячі Українців, пішли з Америки до Європи, щоб згідно з американською традицією, освятити Святом Незалежності, наставляти грудь в обороні демократії. Тому в пропантній Свято Незалежності з 1918 року записано Вашингтон тисячами телеграм і протестів, якими звалили американські Українці президента Вільсона й секретаря стейту Ленсінга пам'ятати в американське свято незалежності за замання поневоленого українського народу до державної незалежності.

Та вже тоді наш орган добре здавав собі справу з того, що може статися з проголошеними гаслами про визволення поневоленіх. І тому виривно підкреслює, що за ту ідею, за ідею визволення України прийдеться ще боротися не тільки нам, але й нашим дітям, заки вона здійсниться. Отсе вважаємо за відповідне пригадати й під цюгоричне свято.

Г. Рикліт.
СИЛА ПРИВИЧКИ

Лапкин ходив по хаті та думав про зміст життя. — Куди ідемо? — вперто питався сам себе. — Куди? — Пів години тому житерядський член колегії оборонців, Перелепкин, весело всімажко сказав Лапкин: — Можете бути спокійні, мій дорогий. Я все вивяснив і переконався, що вам, мій любий, погано ведедся. Дадуть вам, мій ягале, якіньнебудь три роки з ізоляцією тай будуватє ви мені одровні! А всімхніється щастя, зашплотє вас, голубчику, на північ. А могло бути гірше. Як бачите, все йде до ліпшого, мій дорогий.

Видно, Лапкин тяжкого характеру. Не вміє впадати в оптимізм. Головно сьогодні. Лапкин не поділяє одушевлення свого оборонця та схвляється до сумних думок про зміст життя і марність існування. Завтра суд. Завтра він, Лапкин, буде без зайвої гордості сидіти на лаві обвинувачених. — Що скажете на ваше виправдання, обвинувачений Лапкин? — Треба буде скромним, тихим, ширим голосом розповісти про своє життя. Виростає сам-саміський, сиротою. Дрібно-буржуазне окруження. Проклятий царський режим. Поганий вплив. Не було кітла. — Якого кітла? — незрозуміло спитає пресидієнт суду. — Пролетарського. Так, не було в його рідному місті пролетарського кітла, в якому він, Лапкин, міг би переважатися. Тому то... Точки. Більше нічого не треба сказати. Схвляти голубку у тай сітці. Це робить шлюпе-не-вранжия... З кітлом — це буде влучне. Та тутже його можуть спитати — як то він одержав кітла для харчіни Дирестрова? Щож! Як! Питався! Життя — це велика штука! — І так, завтра — суд. І судитимуть Лапкина за шахрайства. Тут і кітла, і вагонні кітла, і цехів, і папір, і кварта, і верповаий і кауун. Ех, бували діт веселі! Було суди ось за ней стіл, вільме в руці оцей бльжонітес і чах-чах записоуну;

„Антін Сяч! Передай віддашви цієї записки дві тони кукурузи. Поздоровлення жіноці. Цими днями дістану для твоєї кооперативи цюкорю. Кріпко стискаю руку. Лапкин“.

Все це тепер минається, наче сон, як остання мжара розлігнатої бурі. Три роки з ізоляцією... „Обвинувачений Лапкин, що можете додати?“ Лапкин встане й тихо, одначе святочно скаже: — Я ширю й отверто каюся. Я вирів сиротою. Гадаю, що тепер сильним і кріпким кроком піду до безкажової суспільності, не буду займатися шахрайствами... Лапкин великими кроками ходить по хаті. Думка напружена працює. Нараз миттю кидается до стола, хапає бльжонітес і оливець і береться писати.

І ось знову — давній Лапкин. Очі скритяться. Він повний одушевляння та енергії. Й одушевляється: — Дорогий Юрію Основичу! Завтра мене засудять. Мабуть на три роки. Мабуть із ізоляцією. Чисте непорозуміння. Я докажу колинебудь, що я чистий, наче білєятю-ко. Маю до тебе прохання. Ти жеш по приятельцях з Бєл-ром. Поговори з ним, щоб мене замкнули в кеідо, яка

виходить до саду. Від дитинства люблю природу. Кріпко стискаю руку. Лапкин“.

„Поважений товаришу Сяч! Чи ви вже переїхали з дачі? Як дїти? Страшно люблю дїти. Маю до Вас маелені прохання. Вишло мало непорозуміння. Може бути, що мене зашлють на північ. Поговоріть із Кесеню Михайловичю, щоб вона поговорила з Михайловичю, щоб мене вивисла до Володу. Поздоровлення. Кріпко стискаю руку. Натягніть, що Вам треба до Володи. Завдаємь відчийний Лапкин“.

Лапкин глянув на понаписувані листи й нараз зоволілими великими думками: — А що, як вони всі тепер схочуть наплатити на мене? Цеж у нас буває: не звертають уваги на живого чоловіка. А що, як я буду хвилюватися на суду? Улар серця? Нага смерть? І на пів слові урветься молоде життя? — І Лапкин знову нише: — Ніно! Як здоровляюч? Сиджу та думаю про Тебе й про життя. Якийсь старинний філософ сказав: „життя кінчається смертю“. Влучно сказав. Коли я вмеру, ти мене скоро забудеш. Як каже Гамлет у „Принцї Мистельському Театрі“: „Ще черевик не

**ВЖЕ ВИЙШЛА ДРУКОМ
 НОВА КНИЖКА ПРО УКРАЇНУ АНГЛІЙСЬКОЮ
 МОВОЮ:
 SPIRIT OF UKRAINE
 UKRAINIAN CONTRIBUTIONS TO WORLD'S CULTURE.**

У цієї книжки: — Яку преразумовину зробив український народ своєю історією? — Який вплив зробив український народ у світовій культурі сїєї? — Як люди представляють українське мистецтво? — Книжка містить близько 150 сторінок друку, 36 ілюстрацій, а в її більшість зовсім оригінальні.

Ця книга коштує 1 долар. 45 CENTS.

— На це питання відповість вам мій батько, — каже Морік.

81-83 GRAND ST., P. O. BOX 846
 JERSEY CITY, N. J.

